

Haitallisten vieraslajien torjunta hankkeissa

Karhunköynnös *Calystegia sepium*

Karhunköynnös on Helsingissä haitallinen vieraslaji. Hankkeissa torjunta kohdistetaan niille alueille, joilla on rakentamistoimenpiteitä tai joita kunnossapito ei pääse hoitamaan rakentamisen aikana. Torjunnasta päätetään yhteistyössä tilaajan kanssa hankkeen suunnittelussa.

Torjunnan aloitusedellytykset

Suunnittelualueella on toteutettu haitallisten vieraslajien maastokartoitus. Karhunköynnösesiintymien sijainti on tiedossa.

Torjunta ennen rakentamisen aloittamista

- Suunnittelija määrittelee torjunta-alueen rajauksen ja pintamaan haudausalueen.
- Karhunköynnöksiä torjutaan ennakolta erillisessä torjuntaurakassa.
- Torjuntatapa.
Kasvit kitketään kaksi kertaa kasvukaudessa juuret ja maavarret poistaen. Köynnökset voidaan leikata ennen kitkemistä kitkennän helpottamiseksi.
- Maa-ainesta ei voida siirtää muuhun käyttöön.

Torjunta rakentamisen aikana

- Urakoitsija tekee torjunnan suunnittelijan määrittelemässä laajuudessa.
- Suunnittelija valitsee sopivimman torjuntatavan.
 - a) Kasvit niitetään ja juuret sekä pintamaa poistetaan 50 cm syvyyteen tai juuriston esiintymissyvyyteen. Pintamaa poistetaan 1 metrin päähän reunimmaisesta kasvusta.
 - b) Istutuksista tai puiden juuristoalueella ja säilytettävässä luonnonkasvillisuudessa kasvit torjutaan kitkemällä. Köynnökset voidaan leikata ennen kitkemistä kitkennän helpottamiseksi.
- Tarkistetaan, että karhunköynnöstä ei tule kohteeseen taimien mukana. Karhunköynnöstä sisältävät taimet palautetaan toimittajalle.
- Pintamaa
 - a) haudataan vähintään 0,5 m syvyyteen suunnitelmassa esitettyyn paikkaan hankealueella tai urakoitsijan ehdottamaan, tilaajan hyväksymään paikkaan.
 - b) käytetään A2 tai A3-nurmikon kasvualustoissa erillisen suunnitelman mukaan, jos se sopii kasvualustakäyttöön.
 - c) Vain jos pintamaita ei voida haudata kohteessa, poistettu pintamaa toimitetaan loppusijoitettavaksi rakennuttajan osoittamaan paikkaan.

Torjunta takuuajana ja luovutuksen jälkeen

- Urakoitsija tekee torjunnan suunnittelijan määrittelemässä laajuudessa.
- Torjuntatapa
Kasvit kitketään kaksi kertaa kasvukaudessa juuret ja maavarret poistaen. Köynnökset voidaan leikata ennen kitkemistä kitkennän helpottamiseksi.

- Urakoitsija kirjaa torjuntakerrat, -menetelmät ja ajankohdat. Jos pintamaa sijoitetaan kohteeseen, urakoitsija tarkemittaa sen sijainnin. Urakoitsija luovuttaa torjuntatietoaineiston ja mittaukset takuuajan päättyessä rakennuttajalle ja kunnossapidon tilaajalle torjunnan jatkamiseksi tarvittaessa.

Jätteen käsittely

Kitkentäjäte hävitetään haitallisena vieraskasvijätteenä. Jätteen käsittelyssä noudatetaan vastaanottajan ohjeita.

Seuranta

Kunnossapitourakoitsija seuraa alueita, joista haitallisia vieraslajeja on torjuttu. Seuranta jatketaan niin kauan, että havaitaan, ettei torjuttavia vieraslajeja enää ole.

Muuta

Karhunköynnökset leviävät tehokkaasti maavarsien avulla jo pienestä maavarren palasesta. Valkokarhunköynnös (ssp. *sepium*) on valkokukkainen, punakarhunköynnöksen (ssp. *spectabilis*) kukat ovat vaaleanpunaiset.



Kuva Jouko Rikkinen www.vieraslaikit.fi